

Tìm Hiểu Về Ung Thư Biểu Mô Tế Bào Gan (UTBMTBG)

Bài học về ung thư gan

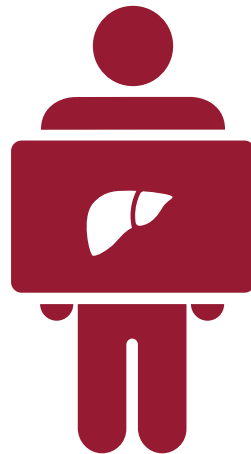
TÌM HIỂU VỀ UNG THƯ BIỂU MÔ TẾ BÀO GAN (UTBMTBG)

Ung thư biểu mô tế bào gan (UTBMTBG) đứng thứ sáu về mức độ phổ biến trong các loại ung thư nói chung trên toàn thế giới và là thể thường gặp nhất trong ung thư gan.¹ Nam giới trên 60 tuổi có nguy cơ mắc UTBMTBG cao hơn so với phụ nữ và nam giới trẻ tuổi.² UTBMTBG là loại ung thư phát triển từ các tế bào gan. Gan thực hiện khoảng hơn 500 chức năng để giữ cho cơ thể trong trạng thái khỏe mạnh, bao gồm tiết mật để hỗ trợ tiêu hóa, tổng hợp albumin giúp giữ dịch trong lòng mạch, khử độc, và phân giải carbohydrate, lipid và protein.

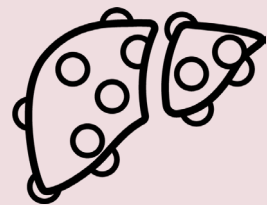
UTBMTBG là loại ung thư phát triển từ các tế bào gan.

Các bệnh gan mạn tính sẽ làm gia tăng nguy cơ mắc UTBMTBG³ do chúng làm giảm khả năng tái tạo của gan, gây xơ hóa gan và xơ gan, dẫn đến việc sản sinh quá mức các tế bào gan bất thường, dẫn đến hình thành các khối u gan.

Khi phát hiện u gan, cần được thực hiện các phương pháp đánh giá để xác định vị trí và giai đoạn của khối u.⁴ Giai đoạn của ung thư được xác định thông qua khám lâm sàng, chẩn đoán hình ảnh (Xquang, cắt lớp vi tính, cộng hưởng từ), nội soi, và sinh thiết.⁴ Từ đó các bác sĩ có thể chẩn đoán xem bệnh nhân có thực sự mắc UTBMTBG không, và đánh giá giai đoạn cũng như tiên lượng của bệnh, và lựa chọn kế hoạch điều trị phù hợp.⁵ Chẩn đoán và điều trị UTBMTBG đòi hỏi một đội ngũ y tế đa chuyên khoa để xây dựng kế hoạch quản lý phù hợp với nhu cầu của bệnh nhân.

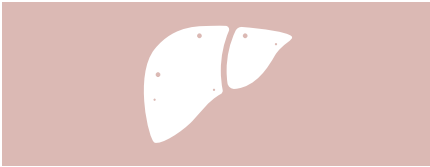

Các bệnh gan mạn tính làm gia tăng nguy cơ mắc UTBMTBG, dẫn đến hình thành các khối u gan.

CÁC GIAI ĐOẠN CỦA UTBMTBG

Khi UTBMTBG ở giai đoạn rất sớm hoặc sớm, (các) khối u nhỏ vẫn nằm trong gan và bệnh nhân đủ điều kiện có thể phẫu thuật (cắt bỏ một phần gan) hoặc ghép gan.⁶

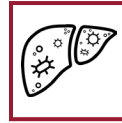
Ở giai đoạn trung gian ung thư gan nguyên phát chưa lan đến các hạch bạch huyết hoặc các cơ quan ở xa, mặc dù không thể loại bỏ hoàn toàn bằng phẫu thuật, nhưng có thể được điều trị và quản lý.⁶

Ở giai đoạn tiến triển và giai đoạn cuối, ung thư đã lan đến các hạch bạch huyết hoặc các cơ quan khác ngoài gan,⁶ liệu pháp toàn thân được khuyến cáo với các thuốc uống dạng viên hoặc tiêm đường tĩnh mạch.

YẾU TỐ NGUY CƠ

Viêm gan vi-rút B và C mạn tính

Béo phì

Sử dụng rượu bia thường xuyên

Hút thuốc lá

Bệnh gan nhiễm mỡ

Tiểu đường típ 2

Xơ hóa gan / xơ gan

HAI HỆ THỐNG PHÂN GIAI ĐOẠN UTBMTBG PHỔ BIẾN:

1 Hệ thống phân loại Giai đoạn Ung thư gan Barcelona (BCLC)

- 5 giai đoạn (bao gồm: 0, A, B, C, D) được phân chia dựa trên giai đoạn khối u, điểm Child-Pugh (một phân loại giai đoạn xơ gan), và chức năng của gan

GIAI ĐOẠN 0*

(UTBMTBG rất sớm) (Child-Pugh A)

- Khối u nhỏ hơn 2 cm.
- Chức năng gan bình thường
- Thể trạng sức khỏe hoạt động tốt, không hạn chế

GIAI ĐOẠN A*

(UTBMTBG sớm) (Child-Pugh A)

- Có 1 khối u trong gan nhỏ hơn 5cm; hoặc có tối đa 3 khối u trong gan, mỗi khối u nhỏ hơn 3cm.
- Chức năng gan bình thường.
- Có thể có tăng áp lực tĩnh mạch cửa và tăng nồng độ bilirubin.
- Thể trạng sức khỏe hoạt động tốt, không hạn chế.

GIAI ĐOẠN B

(UTBMTBG trung gian) (Child-Pugh A hoặc B)

- Các khối u lớn với nhiều nốt trong gan, thường là hơn 4 tổn thương.
- Không có khối u nào có kích thước trên 5cm.
- Chức năng gan bình thường.
- Thể trạng sức khỏe hoạt động tốt, không hạn chế.

GIAI ĐOẠN C

(UTBMTBG tiến triển) (Child-Pugh A hoặc B)

- Các tế bào ung thư đã lan vào các mạch máu, hạch bạch huyết hoặc các cơ quan xung quanh.
- Gan bị tổn thương từ nhẹ đến trung bình.
- Thể trạng sức khỏe giảm nhẹ, bệnh nhân thường không thể thực hiện các hoạt động thể lực nặng.

GIAI ĐOẠN D

(UTBMTBG cuối) (Child-Pugh C)

- Các khối u đã lan vào các mạch máu, hạch bạch huyết hoặc các cơ quan xung quanh.
- Gan bị tổn thương nghiêm trọng.
- Thể trạng sức khỏe suy giảm nặng, thường nằm liệt giường và cần hỗ trợ để thực hiện các hoạt động hàng ngày.

*Trong giai đoạn 0 và A, có thể loại bỏ ung thư tùy thuộc vào tình trạng sức khỏe của bệnh nhân

2

Hệ thống phân loại Giai đoạn Khối u-Hạch-Di căn (TNM)

- Hệ thống phân loại Giai đoạn Khối u-Hạch-Di căn (viết tắt là TNM) kết hợp các đặc điểm của khối u thành các nhóm giai đoạn, vừa giúp tiên lượng vừa liên quan đến phác đồ điều trị.
- TNM mô tả về:
  - Kích thước của khối u nguyên phát (T)
  - Tình trạng lan đến các hạch bạch huyết (N)
  - Tình trạng lan sang cơ quan, bộ phận khác của cơ thể (M)

ĐỐI VỚI NGƯỜI CHĂM SÓC

Vai trò của người chăm sóc trong hành trình điều trị của người bệnh là rất quan trọng. Đó có thể là một khoảng thời gian đòi hỏi nhiều công sức và khó khăn cho cả bệnh nhân và người thân. Hành trình của người chăm sóc có nhiều thử thách, và mọi nỗ lực của họ rất đáng được công nhận. Khi chăm sóc người thân trong hành trình chữa trị ung thư, hãy luôn giữ mình ổn định bằng các cách sau:

Duy trì liên lạc thường xuyên

Duy trì liên lạc thường xuyên với người bệnh trong suốt quá trình điều trị cũng như với bác sĩ và điều dưỡng. Ngoài bác sĩ chuyên khoa ung thư và bác sĩ chuyên khoa gan, giữ liên hệ với bác sĩ chăm sóc chính, điều dưỡng hướng dẫn, nhân viên công tác xã hội, chuyên gia dinh dưỡng, bác sĩ vật lý trị liệu, v.v. Sự kết nối giữa người nhà bệnh nhân và nhân viên y tế có thể giúp chăm sóc sức khỏe tốt nhất cho người bệnh.

Chăm sóc bản thân về thể chất, tinh thần và xã hội

Chăm sóc bản thân về thể chất, tinh thần và xã hội, bạn chỉ có thể hỗ trợ người bệnh tốt nhất khi có một sức khỏe tốt. Sử dụng dịch vụ tư vấn hoặc trị liệu, tập thể dục, dinh dưỡng, dành nhiều thời gian để nghỉ ngơi và đừng quên tìm sự hỗ trợ nếu cần.

Kết nối

Kết nối với những bệnh nhân UTBMTBG và người chăm sóc khác để xây dựng một cộng đồng những người cùng hoàn cảnh.

Thu thập thông tin và ghi chú y tế quan trọng

Thu thập thông tin y tế quan trọng; theo dõi tất cả các giấy tờ y tế và thuốc. Đừng ngần ngại đặt câu hỏi khi bản thân bối rối hoặc cảm thấy mình đang bỏ lỡ điều gì đó.

Hãy luôn đồng cảm và quan tâm.

NHỮNG CÂU HỎI QUAN TRỌNG CẦN ĐẶT RA:

NHỮNG CÂU HỎI BỆNH NHÂN NÊN HỎI BÁC SĨ

- Kinh nghiệm điều trị ung thư gan của bác sĩ như thế nào?
- Tôi có được hội chẩn để đưa ra phương án tối ưu không?
  - Sẽ có những bác sĩ chuyên khoa nào tham gia hội chẩn?
- Bệnh viện có hỗ trợ giúp tôi thu thập hồ sơ nếu cần hội chẩn khác không (bác sĩ chuyên khoa, chuyên gia y tế khác)?
- Bệnh viện có nhóm hội chẩn đa chuyên khoa cho trường hợp như tôi không?

VỀ CHẨN ĐOÁN BỆNH GAN CỦA BẠN

- Chẩn đoán của tôi là gì?
- Bác sĩ có thể giải thích rõ hơn về tiên lượng giai đoạn của tôi không?
- Ung thư nằm ở vị trí nào trong gan của tôi?
  - Nó có xuất hiện cơ quan khác không?
- Chức năng gan của tôi hiện tại như thế nào?

VỀ CHĂM SÓC

- Tôi có những lựa chọn điều trị nào? Mỗi lựa chọn đó bao gồm những biện pháp điều trị nào?
- Bác sĩ đề xuất lựa chọn điều trị nào và tại sao?
- Nếu tôi không thể được điều trị theo phác đồ được khuyến cáo, kế hoạch tiếp theo sẽ như thế nào?
  - Việc này có ảnh hưởng thế nào tới sức khỏe của tôi hiện tại và sau này?
- Theo dõi sau điều trị sẽ như thế nào?

VỀ HỖ TRỢ

- Có các nhóm hỗ trợ cho tôi và gia đình không?
- Bệnh viện/cơ sở y tế của bác sĩ có thể giúp tư vấn chi phí quản lí ung thư không?
- Tôi có thể kết nối với những nhóm nào để có thêm thông tin?
- Tôi có được nhận hỗ trợ hướng dẫn từ điều dưỡng không?

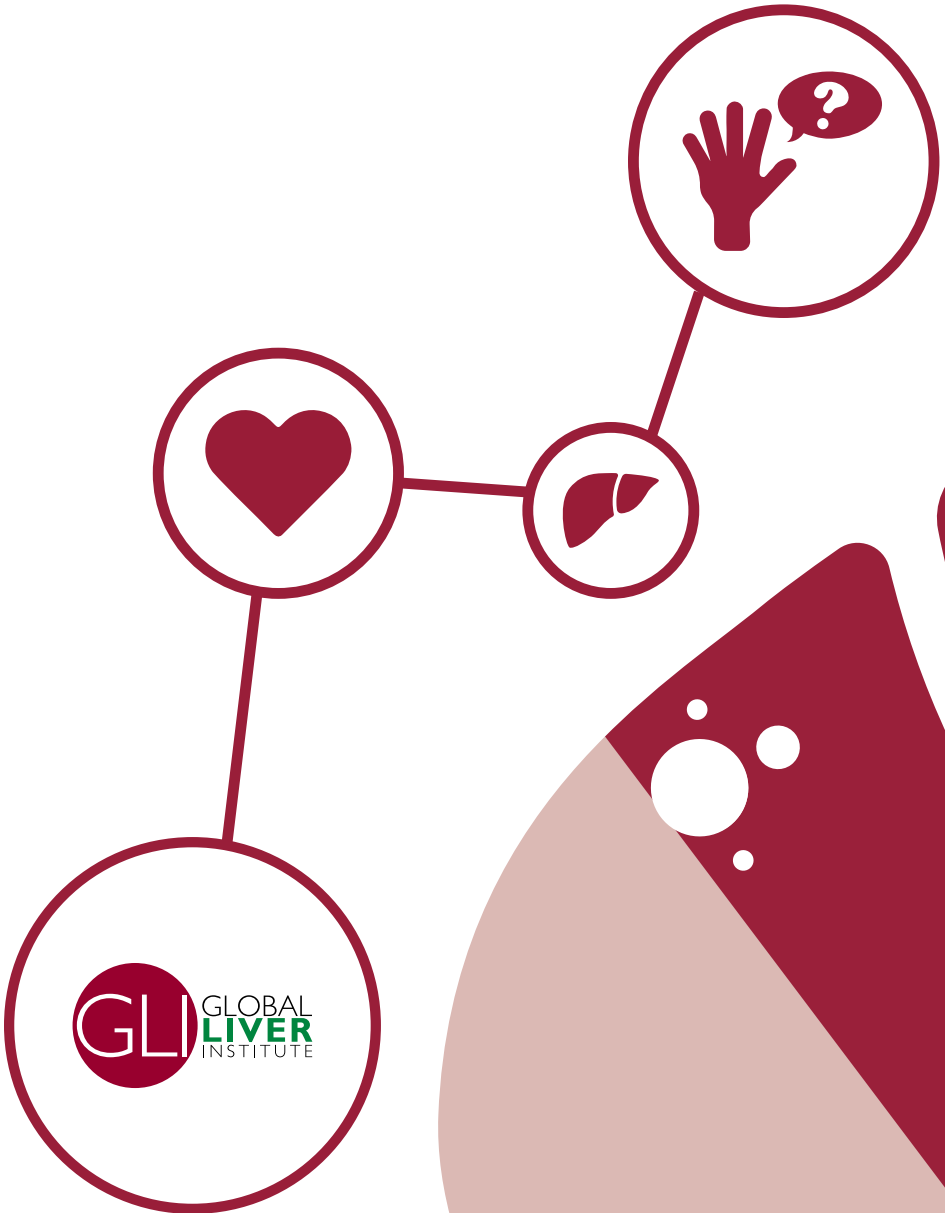
TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Oh JH, Jun DW. The latest global burden of liver cancer: A past and present threat. *Clinical and molecular hepatology*. April 2023. Accessed March 19, 2024. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10121295/>.
2. World Gastroenterology Organisation (WGO). World Gastroenterology Organisation (WGO). <https://www.worldgastroenterology.org/guidelines/hepatocellular-carcinoma-hcc>
3. Runggay H, Arnold M, Ferlay J, et al. Global burden of primary liver cancer in 2020 and predictions to 2040. *Journal of Hepatology*. 2022;77(6). doi:<https://doi.org/10.1016/j.jhep.2022.08.021>.
4. Cancer Staging. www.cancer.org. <https://www.cancer.org/cancer/diagnosis-staging/staging.html>
5. Hepatocellular Carcinoma (HCC): Causes, Symptoms, Treatments & Prognosis. *Cleveland Clinic*. <https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/21709-hepatocellular-carcinoma-hcc>
6. TNM staging | Liver cancer | Cancer Research UK. www.cancerresearchuk.org. <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/liver-cancer/stages/tnm-staging>

About Global Liver Institute

Global Liver Institute (GLI) is a 501(c)3 nonprofit organization founded in the belief that liver health must take its place on the global public health agenda commensurate with the prevalence and impact of liver illness. GLI promotes innovation, encourages collaboration, and supports the scaling of optimal approaches to help eradicate liver diseases. Operating globally, GLI is committed to solving the problems that matter to liver patients and equipping advocates to improve the lives of individuals and families impacted by liver disease. GLI holds Platinum Transparency with Candid/GuideStar, is a member of the National Health Council, and serves as a Healthy People 2030 Champion. Follow GLI on Facebook, Instagram, LinkedIn, and YouTube or visit www.globalliver.org.

GLI GLOBAL
LIVER
INSTITUTE